

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LXXVIII. — Izdan in razposlan dné 26. oktobra 1894.

(Obsega štev. 207.)

207.

**Dopustilnica z dné 10. septembra
1894. l.**

za lokalno železnico iz Svitave v Poličko.

Mi Franc Jožef Prvi,
po milosti Božji cesar avstrijski;

apostoljski kralj ogrski, kralj češki, dalma-
tinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski
in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda
krakovski; vojvoda lotarinški, salcburški, šta-
jerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenje-
sleški in dolenje-sleški; véliki knez erdeljski;
mejni grof moravski; pokneženi grof habsbur-
ški in tirolski itd. itd. itd.

Ker sta dr. Vaclav Hübsch, načelnik krajnega
zastopa mesta poliškega v mestnem obzidju, in Jožef
Thanabauer, ud imenovanega krajnega zastopa
in posestnik nepremičnosti v Polički, zaprosila, da
bi se jima dalo dopustilo, zgraditi in obratovati
lokalno železnico od Svitave v Poličko, vzvidelo
se Nam je, z ozirom na občo korist te podjetbe,
imenovanima koncesionarjema to dopustilo na pod-

stavi zakona z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak.
št. 238.), in pa zakonov z dné 17. junija 1887. l.
(Drž. zak. št. 81.), z dné 27. decembra 1893. l. (Drž.
zak. št. 198.), nadalje zakona z dné 22. junija
1894. l. (Drž. zak. št. 129.), podeliti takó-le:

§. 1.

Koncesionarjema dajemo pravico, zgraditi in
obratovati lokomotivno železnico, katero bo kot
lokalno železnico s pravilno raztečino napraviti od
postaje Svitava na progi Brno — Praga privilegovane
avstrijsko-ogrske državne železnične družbe v mesto
Poličko.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, do-
deljujejo se nastopne ugodnosti:

- a) Oprostilo od kolkov in pristojbin za vse po-
godbe, ki jih podjetba lokalne železnice sklene,
za vse vloge, ki jih vpodá, in za listine, ki jih
naredí; nadalje za vse knjižne vpise na pod-
stavi teh pogodeb in listin, in naposled za druge
uradne posle in uradne izdatke v namene, po-
vedane tu doli, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zago-
tovi glavnično obrestovanje in pa obrat do
časa, ko se začne ta obrat;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta.

Té ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopanja v spornih stvaréh.

- b) Oprostilo od kolkov in pristojbin za izdajo delnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilo vstrežno opremo, sè časnicami vred, in takó tudi od prenosnine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na koncu prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti in katere po obstoječih zakonih pristojé občinam ali drugim samovpravnim združbam;
- c) oprostilo od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;
- d) oprostilo od dobitkarine in dohodarine, od plačevanja kolkovnih pristojbin za kupone, in tako tudi od vsakega novega državnega davka, kateri bi se vtegnil uvesti z bodočimi zakoni, na dobo tridesetih let, računèč od današnjega dné.

§. 3.

Za železnico omenjeno v §. 1., dodeljuje država poroštvo letnega čistega donosa, ki je enak štiriodstotnemu obrestovanju in razdolžni kvoti prednostnega posojila v nominalnem znesku 650.000 gl. a. v. v notah, katerega bo v dobavo novcev vzprejeti pri deželni banki kraljevine češke ter odplačati v 76 letih, takó namreč, da bo, ako ne bi letni čisti donos dosegel zneska, za katerega veljá poroštvo, državno upravnstvo dopolnilo primanjkljaj.

Letni čisti donos, za katerega veljá poroštvo, ustanavlja se za čas, ko se obrat po železnici prične, do preteka 76. leta dopustila na največinski znesek 27.406 gl. a. v.

§. 4.

Od letnega, po §. 3. s poroštvom zagotovljenega čistega donosa je v odplačilo prednostnega posojila, ki se vzprejme, uporabiti oni znesek, ki ga državno upravnstvo določi po razdolžnem črtežu, katerega ono odobri in po katerem se mora vsa napravna glavica (§. 12.) razdolžiti, dokler traja dopustilo.

Prednostne obligacije naj se odplačajo prej kakor prednostne delnice.

§. 5.

Državno doplačilo vsled prevzetega poroštva naj se opravi zadnji čas tri mesece po predložbi

dokumentiranega letnega računa potèm, ko je bil ta račun pregledan.

Erar opravi vendar tudi poprej delna plačila za obrestovanje posojila, da se odkupijo dospeli kuponi prednostnih obligacij po potrebsčini, na podstavi proračuna o donosu izpravljeni, s pridržkom obračuna na podstavi letnega računa, ako koncesionarja dotično prošnjo vložita šest tednov, preden dotekó kuponi.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, katerega bo predložiti tri mesece po preteku obratnega leta zadnji čas, da so naprednine bile previsoko odmerjene, naj koncesionarja precej vrneta prejeti presežek, doštevši šest odstotkov obresti.

Doplačilo se mora od države zahtevati zadnji čas v letu dni po preteku dotičnega obratnega leta, sicer bi prestala pravica do njega.

§. 6.

Sè zneskom, ki ga državno upravnstvo plačuje vsled prevzetega poroštva, postopati je zgolj takó, kakor z naprednino, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar čisti donos železnice prestopi zagotovljeno letno vsoto, mora se dotični prebitok precej odpraviti na državno upravnstvo v vračilo dane naprednine z obrestmi vrèd, dokler ta ne bo popolnoma odplačana.

Pri tem je treba dospele obresti opraviti, preden se vrnejo naprednine.

Tirjatve države iz takih naprednin ali obresti, ki še niso bile plačane do časa, ko prestane dopustilo ali ko država železnico odkupi, opraviti je iz še ostale imovine železnične podjetbe.

§. 7.

Morebitni stroški za beležbo efektov na tozemskih in inozemskih borzah in pa davki, ki jih bo podjetba morala plačevati po preteku davka prostih let, smejo se v obratni račun postaviti kot razhodek.

To isto velja o upravnem prispévku, ki ga je plačevati deželni banki kraljevine češke v višini $\frac{1}{8}$ odstotka posojilnega zneska, ki je vsak čas še nerazdolžen, in pa o kakih povračilih za davke in pristojbine, ki jih je dajati ravno ti banki.

Za državna doplačila podjetba ne plačuje nikake doharnine.

§. 8.

Gradnjo v §. 1. imenovane železnice je začeti prej ko mogoče in dokončati jo najdalje v poldrugem letu, računè od današnjega dné. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bosta držala gorenjega rokú za gradnjo, dolžna sta koncesionarja dati na zahtevo državnega upravitstva zagotovilo, položivši varščino v efektivnem znesku 10.000 gl. v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale zgorenje dolžnosti po krivdi koncesionarjev, smé se izreči, da je ta varščina zapala.

§. 9.

Da izdelata dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesionarjema pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesionarjema dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državno upravitstvo spoznalo, da je njih naprava v javnem interesu.

§. 10.

Koncesionarjema se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa ukazil, ki jih zastran tega vkrene trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar velevajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó.

Kar se tiče obrata, odpuščajo se varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za železniški obrat in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere dopuščene lokalne železnice, sosebno na njeno znižano vozno brzino, trgovinskemu ministerstvu zdelo pripustno, ter bodo na to stran veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 11.

Gradnja dopuščene železnice se po ukazih, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo, izvrši pod nepo-

srednim vodstvom in nadzorom trgovinskega ministerstva in generalne inspekcije avstrijskih železnic, oziroma generalnega ravnateljstva avstrijskih državnih železnic.

Gradnja in dostavke naj se oddajajo po podrobnem projektu in proračunu stroškov, ki se sestavi pod primernim vplivom državnih organov pod neposredno ingerenco vlade in po pogojih, navadnih pri gradnji državnih železnic.

Dela za gradnjo naj se oddajajo ločeno od nabave novcev.

Vrednost dostavek gradíva, odstopov zemljišč in drugih oprav, ki naj se zagotovijo s prevzetkom osnovnih delnic, naj se določi po postavkih stroškovnika, ki ga državno upravitstvo pregleda, eventualno po sodni cenitvi.

Vozila, kolejnice (šine) in drugačne železniške sestavine, in pa vsi predmeti za opremo se morajo dobaviti samó in edino iz domačih tvornic.

Izjemo od tega določila more trgovinsko ministerstvo dovoliti tedaj, kadar bi se dokazalo, da domače tvornice ne morejo opraviti dotičnih dostavek gledé na ceno, kakovost in čas, do katerega jih je izvršiti, po istih pogojih, kakor jih ponujajo inozemske tvornice.

§. 12.

Koncesionarjema se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državnega upravitstva in s pogoji, ki jih to postavi, naredita v izvršitev dopuščene podjetbe lokalne železnice posebno delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državnega upravitstva.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice in za dobavo vozil z odobrilom državnega upravitstva res uporabljenih in prav izkazanih, in pa razen zneska za nabavo gradivne zaloge in blagajnične dotacije, katerega ustanovi državno upravitstvo, prištevsí interkalarné obresti in razdolžné kvote, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kurzne izgube pri dobavi glavnicé.

Ako bi po preteku prvega obratnega leta bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, sméjo se dotični stroški prišteti napravní glavnicí, če je državno upravitstvo privolilo v namerjane nove stavbe ali v pomnoži-

tev obratnih naprav in če se stroški izkažejo, kakor gré.

Posojilna pogodba, ki se sklene z deželno banko kraljevine češke, nadalje družbena pravila, in pa obrazci prednostnih zadolžnic in delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državnega upravnstva.

V pravila delniške družbe, ki se napravi, je vzprejeti določilo, da morajo biti vsi udje načelníštva (upravnega sveta, ravnateljstva) avstrijski državljani ter prebivati v ozemlju kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru.

§. 13.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce in za žandaremstvo, in to ne samo o potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanju na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesionarja se zavezuje, da bosta pristopila dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetka opravnih reči za prevažanje vojakov in zastran vzajemnega pripomaganja z vozili za večje vojaške prenose, nadalje da bosta pristopila vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarja moč in veljavo z dném, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakoniku, zadobé za koncesionarja veljavo in moč, kadar se jima bodo uradoma priznanili.

Te dolžnosti imata koncesionarja samó v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdí izvršljivo z ozirom na drugotnost te proge in na olajšila, vsled tega deljena gledé na napravo, opremo in vrsto obrata.

Koncesionarja sta dolžna, pri oddaji služeb ozirati se v zmyslu zakona z dné 19. aprila 1872. l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 14.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj se slično uporabljajo znižani tarifni postavki, ki veljajo za prevažanje vojaščine.

§. 15.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, vodi ves čas, dokler traja dopustilo, na račun koncesionarjev država, in koncesionarja bosta morala upravstvu državnih železnic povrniti stroške, ki mu zares nastanejo po tem obratovanju in kateri se eventualno ustanové poprek. Način, kako naj se vodi ta obrat, vravná se z obratno pogodbo, katera se sklene med državnim upravstvom in koncesionarjema.

Pri tem se državnemu upravstvu, dokler se državno poroštvo res še zahteva in dokler še niso povrnjene poroštvne naprednine, ki jih je dala država, pridržuje po svojem prevdarku vredba obrata, ustanavljanje tarif za prevažanje oseb in blaga, in pa ustanavljanje razredbe blaga in vseh na prevažanje tovorov se nanašajočih postranskih določil, kakor tudi ustanavljanje dajatev, ki naj jih železnična podjetja opravlja za javne namene, seosebno na korist poštnega upravnstva in državnega telegrafskega zavoda, pri čemer se je vsak čas ozirati na obstoječe prometne potrebe.

Nadalje se vredba tarif za osebe in blago in pa vredba dajatev za javne namene vsak čas pridržuje zakonarstvu, in taki vredbi se morata koncesionarja podvreči.

§. 16.

Koncesionarja sta dolžna, v slučaju mobilizacije in vojske vsak čas brez zahtévka odškodnine ustaviti obrat dopuščene železnice v toliko in tako dolgo, kolikor bi vojaško oblastvo spoznalo, da je to potrebno za premikanje krdel ali druge vojaške operacije po kaki javni cesti, ki jo rabi železnica.

§. 17.

Koncesionarja imata dolžnost, državnemu upravstvu na njegovo zahtevo vsak čas dopustiti uporabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državno upravstvo pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po sopo-

rabljani železnici ali posameznih njenih kosih. Ta saporaba naj se vendar vrši samó takó, da se ž njo ne moti lastni pravilni obrat saporabljanje železnice.

Odškodnina, katero bo opravljati, ustanóví se po določilih, razglašenih v prilogi C k dopustilnici z dné 1. januarja 1886. l. za cesarja Ferdinanda z severno železnico v Drž. zak. iz leta 1886. na strani 63.

§. 18.

Dopusstilna doba in ž njo vrèd v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na 90 let, računèč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državno upravstvo smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubilo svojo moč, ako se po krivdi koncesionarjev ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 8. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop roku ne mogel opravičiti v zmislu §. 11. zakona o dopuščanju železnic.

§. 19.

Državno upravstvo si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se ustanóví odkupnina, seštejejo se letni čisti donosi, kar jih je podjetba imela v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potèm se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega potrebščini za pogojeno obrestovanje in povračilo pri deželni banki kraljevine češke vzprejetega posojila (§. 3.), banki pristeto tisto letnino, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državnem upravstvu odobrene delniške glavnice v času, dokler traja dopustilo, tedaj se ta spredaj oznamenjeni letni znesek določi za čisti donos, ki ga je jemati v podstavo za odméro odkupnine.

3. Odškodnina, ki jo bo dati, bodi v tem, da se koncesionarjema v še ostali dobi dopustila izplačujejo za pogojeno obrestovanje in razdolžbo posojila potrebni zneski do časa, ko se bo to

popolnoma odplačalo, ob pogojenih rokih dospelosti, nasproti pa, da se po odbitku teh zneskov ostajajoči srednji donos izplačuje po zmislu odstavka 1., oziroma ako bi nastopil kak v odstavku 2. omenjeni slučaj, tamkaj navedena letnina za delniško glavnico v polletnih obrokih 30. dné junija in 31. dné decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Državi se pridržuje pravica, prevzeti kadar koli namesto še ne dospelih letnih plačil, ki jih je dati po odstavku 3., vsak čas še neodplačani del posojila, da ga sama plača, in nadalje plačati glavnico, enako znesku glavniske, računèč obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti onih plačil, ki jih je po določilih odstavka 3. opravljati polletno, razen zneskov, potrebnih za počrtežno obrestovanje in razdolžbo posojila.

Ako se država odloči to glavnico plačati, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računiti po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplačavši odkupnino, pride država po odkupu železnice in z dném tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto, oziroma samó še z neodplačanim ostankom vzprejetega posojila obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštevši tudi vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, potèm dovlačnice, ki so morda lastnina koncesionarjev, in postranska družabna opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le-ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilo državnega upravstva.

§. 20.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojevstva, tudi vozil, gradivnih zálog in blagajničnih zálog, potèm dovlačnic, ki so morda lastnina koncesionarjev, in postranskih družabnih opravil in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zakladov v obsegu, povedanem v §. 19., št. 5.

Ako to dopustilo mine in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 19.), obdržita koncesionarja last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in kar bi imela po obračunih tirjati, potèm tudi last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere sta si sama koncesionarja sezidala ali pridobila po pooblastilu

državnega upravnstva z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojstvo železnice.

§. 21.

Ako se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državno upravnstvo, tudi pravico, kolikor se mu primerno zdi, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za načelníštvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in naredbé, nasprotné zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, ali pak kvarne javni koristi, oziroma finančni koristi poroštvočega državnega zaklada; toda v takem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej si izprositi razloko trgovinskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniške podjetbe plačujeta koncesionarja, z ozirom na opravila, ki so ž njim združena, v državno blagajnico poprečno vračilo, čegar višino ustanovi državno upravnstvo, oziraje se na obseg podjetbe.

Koncesionarja se odvezujeta zaveznosti, izrečenih v §. 89. železničnega obratnega reda z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) gledé na vračilo večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali dohodarstveno-uradnem nadzoru, in pa gledé dolžnosti, zastoj nabavljati in vzdrževati uradne mestnosti.

§. 22.

Ako bi se poleg vsega prejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, ali v zakonih naložene dolžnosti, pridržuje se državnemu upravnstvu tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesionarjema pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričalo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem države glavnem in prestolnem mestu dunajskem desetega dné meseca septembra v letu milosti tisoč osem sto devetdesetem in četrtem, Našega cesarjevanja šestinštiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Windisch-Graetz s. r. Wurmbrand s. r.

Plener s. r.